

MAAILMALTA

SVEITSI

Kelloista, juustoista ja pankeista tunnetulla Sveitsillä on myös mittavaa ase- ja turvallisuusaluetta. Vuosien 2006 ja 2008 välillä Sveitsin aseviennin arvo lähes tuplaantui noin 263 miljoonasta eurosta noin 480 miljoonaan euroon. Suurimpia ostajia olivat Pakistan (noin 66 miljoonaa euroa) ja Saksa (noin 54 miljoonaa euroa). Vuoden 2009 puolella lama ei ole pahemmin iskenyt, sillä ensimmäisen puolen vuoden vienti on pysynyt noin 220 miljoonassa eurossa. Vientituotteita ovat muun muassa tykit, ammuksot, tulenjohtojärjestelmät, panssarivaunut ja muut sotilasajoneuvot.

SAKSA

Aikaisempien suunnitelmien mukaan Saksa oli nostamassa puolustusbudjetiaan, mutta nyt puhaltavat uudet tuulet... Uusi hallitus ottaa uudelleen tarkasteltavaksi kaikki hankintaohjelmat. Ensimmäisenä leikkuri iskenee uusien Airbus A400M -kuljetuskoneiden hankintaan: hankintamäärä pudonnee alkuperäisestä 49 kappaleesta aluksi 45 kappaleeseen. EADS:n on määrä aloittaa koneiden toimitukset vuonna 2013. Hallitusrintamassa erityisesti Vapaan demokraattisen puolueen (Freie Demokratische Partei, FDP) väitetään kannattavan leikkauksia. Leikkauksilla seuraavina lienevät Eurofighter-hävittäjien viimeinen 31 hävittäjän toimituserä sekä Patriot-torjuntaohjukset korvaava MEADS (Medium Extended Air Defense System) -projekti.

SLOVAKIA

Slovakian sisäministeriö perui helikopterikaupat. Ministeriö sai kaksi tarjoustusta uusista poliisi- ja pelastuskäyttöön tarkoitettuista moderneista helikoptereista. Tarjoukset kuitenkin hylättiin, koska "ne eivät olleet hyväksyttävissä". Hinta (arviolta noin 40 miljoonaa euroa) lienee pysäyttänyt hankinnan, itäkalustoa ei tarjouksissa kuulemma ollut mukana. Ministeriö jää pohtimaan kopteri-projektin tulevaisuutta. >

KOTIRINTAMALLA

Uutta selontekoa putkeen

Valtioneuvoston on määrä asettaa lähiaikoina selvitysryhmä valmistelemaan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon uusimista ja strategiaa yhteiskunnan kokonaisvaltaisesta varautumisesta erilaisiin uhkisiin.

Valtiosihteerin **Risto Volasen** mukaan selvitysryhmän kokoonpanosta ei ole vielä päätetty, mutta ryhmän esitysten tulisi valmistua vielä tämän vaalikauden aikana.

Viime selonteon yhteydessä käytiin niin mediassa kuin eduskunnassa paljon keskustelua nykyisen selonteon toimivuudesta. Ongelmina nykyisessä mallissa pidetään muun muassa sen uhkakuvien epämääräisyyttä, ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden erillisyyttä sekä sen nopeaa vanhenemista.

Keskusteluissa on noussut mahdollisiksi toimintamalleiksi muun muassa pääministerin vuosittain antama ilmoitus sekä kansallisen turvallisuusneuvoston perustaminen.

PLM säästää

Puolustusministerin perinteinen uudenvuoden vastaanotto on peruttu. Puolustusministeri **Jyri Häkämies** päätti, että uudenvuoden vastaanottoa ei järjestetä nykyisessä kiireessä taloustilanteessa.

Pistoolit pannaan

Kauppiat kertovat käsiaseiden kaupan lähes täydellisestä tyrehtymisestä. Poliisin käsiaseita koskevat lupaehdot tiukentuivat koulusurmien jälkeen viime syksynä, ja samanaikaisesti alkoi uuden aselain valmistelu. Paljon ase-alan järjestöiltä kritiikkiä saanut lakiesitys on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä.

Suomen Sotilaan haastattelemat muutamat paikalliset poliisin aselupa-

Suomen turvallisuuspolitiikasta tuore väitös

Kapteeni Jarno Limnellistä sotatieteiden tohtori

Kapteeni **Jarno Limnell** väitteli sotatieteiden tohtoriksi 29.10.2009 aiheenaan "Suomen uhkakuvapolitiikka 2000-luvun alussa". Tutkimus pureutui tarkastelemaan vuoden 2004 turvallisuuspoliittista selontekoa.

Limnellin mukaan selonteon nykyinen malli on epälooginen ja se sisältää useita heikkouksia.

"Yksi suurimpia ongelmia on se, ettei laajaa turvallisuutta pystytä määrittelemään selkeästi. Tällöin on hyvin hankalaa puolestaan määrittellä sitä, mitkä ovat turvallisuuspoliittisia uhkakuvia eli niitä, joita tulisi selonteossa käsitellä."

Limnellin mukaan selonteossa esitetyt uhkakuvat ovat osin poliittista peitekieltä, johon yhdistyy monia tavoitteita. Myös uusia uhkia tuotetaan Limnellin mielestä jatkuvasti lisää, mutta niitä ei ole kyetty määrittelemään selkeästi.

Tohtori Limnell kannattaa mallia, jossa pääministeri antaa vuosittaisen ilmoituksen eduskunnalle. Sen lisäksi tulisi antaa kerran vaalikaudessa puolustuspoliittinen selonteko tai mieluummin laajempi kokonaisvaltainen Suomen turvallisuusstrategia. Siinä yhdistettäisiin nykyisen kaltainen puolustuspolitiikka sekä aikaisempi yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia sekä sisäisen turvallisuuden ohjelma.

Suomen Sotilas onnittelee lukijoillemme lehtemme avustajanakin tuntuksi tullutta tuoretta sotatieteiden tohtoria.

vastaavat sekä lääkirintodistuksia kirjoittavat lääkärit eivät myöskään allekirjoita muutosten hyötyjä. Tiukentuneet vaatimukset vain lisäävät byrokratiaa ja kuluja, eikä niiden todellisiin hyötyihin oikein kentällä uskota. Eräs kauan lupa-asoiden kanssa toiminut poliisi toteaa, että kyseessä on taas "paperiturvallisuutta" ja että "kyllä kahjot kuitenkin keinot keksii". Myös lain tulkinnanvaraisuus ja sen vaatimukset hämmentävät niin viranomaisia kuin lupien hakijoita.

"Ei tämän kokonaisuudessaan pitäisi mikään katastrofi olla. Eivätkä nämä ehdotukset Suomen aselainsäädännöstä nyt kansainvälisesti arvioiden tiukkaa tee", kommentoi kuitenkin sisäministeriön ase- ja arpaajaisyksikön projektipäällikkö **Mika Lehtonen**.

MAAILMAN TAPAHTUMIA

Obama nihkeä ydinaseille

TEKSTI: JAAKKO BERGQVIST

Vuoden Yhdysvaltoja johtanut presidentti **Barack Obama** suhtautui jo vaalikiertueellaan kielteisesti ydinvarusteluun samoin kuin kalliiden konventionaalisten aseiden kehittelyyn. Näkemysten takana on osittain maan vakava taloustilanne, mutta myös presidentin epäileväinen suhde maan teollis-sotilaalliseen kompleksiin. Obama on selvin sanoin tuonut julki, ettei puolustusbudjeteissa tulla myöntämään varoja "kylmän sodan aikaisille asejärjestelmille, joita emme käytä". Tarkoituksena on alkuunsa pienentää kehitysrahoja 40 mrd \$.

Sotilaat odottavat kiinnostuneina myös miten ydinaseistusta tullaan kehittämään. Antaako kongressi varat uuden, "luotettavan" taistelukärjen (RRW

– reliable replacement warhead) kehittämiseen vai joudutaanko vanhoja kärkiä uudistamaan lisäämällä niiden elinikää 10-20 vuotta. Ydinturvallisuusvirasto on jo tilannut IBM:ltä uuden super tietokoneen, jolla turvallisuus- ja luotettavuuslaskelmat tehdään. Tarkkailijat ovat myös huomauttaneet, että niin Venäjällä kuin USA:llakin on ydin-kärkiä huomattavasti sallittujen lukujen yli. Niitä on varalla ja tutkimuskäytössä tai ihan muuten vaan, joten median antamat luvut ovat aina noin lukuja. USA:n ydinkärkiuudistuksen tiimoilta väläytellään myös mahdollisuutta aloittaa uudesta ydinkokeet.

Välineet ydinaseitten toimittamiseksi haluttuihin kohteisiin muodostavat toisen osan ydinarsenaalista. Siinä USA luottaa kolmikantaan: lentokoneet, mannertenväliset ja risteilyohjukset ja sukellusveneet ohjuksineen. Vaikka ohjukset ovat tätä päivää, Yhdysvalloilla on ydiniskuja varten runsaasti tavanomais-takin kalustoa. Vanhoja luotettavia 1950-luvun työjuhtia, B-52-pommikoneita, on yhä käytössä 76 konetta jaetuna neljään laivueeseen. Samaan tehtävään on varattu myös uudempiä B-2-koneita. Viimeisimpiä ajatuskehittelyä on ydinpommien kuljettaminen kohteisiinsa miehittämättömillä UCAV-ilma-aluksilla. Offensiivisesta ilmatoiminnasta vastaa Global Strike Command, AFGSC, jolle kuuluvat myös ballistiset mannertenväliset ohjukset. AFGSC toimii Global Deterrence Forcen (GDF) tukena ylläpitämässä maailmanlaajuista pelotetta.

MAAILMALTA

VENÄJÄ

Helikopterit nousevat tulevaisuudessa päärooliin Venäjän ilmavoimissa, mikäli Venäjän varapääministeriä **Sergei Ivanovia** on uskominen. Hänen mukaansa vuoteen 2020 mennessä modernien helikoptereiden määrän tulisi nousta nykyisestä noin 10 %, jopa 80 %:iin ilmavoimien vahvuudesta. Vuosina 2007 – 2009 Venäjän puolustusministeriö tilasi 62 uutta helikopteria.

YHDYSVALLAT

Kolmas kerta toden sanoo? Pentagon on pyytänyt Northrop Grummanilta ja sen kilpailijalta Boeingilta kommentteja ja huomioita tarjouspyynnön valmistelua koskien. Kyseessä on vanhentuneiden tankkerikoneiden uusinta. Pentagonin lupaukset kaikin puolin reilusta tarjouskilpailusta eivät vakuuta muun muassa senaattori **Richard Shelby**, jonka mukaan tarjouspyyntö sisältää perustavanlaatuisia virheitä. Hän väittää, että tarjouskilpailussa otetaan huomioon vain hinta, jolloin Boeingin pienempi konemalli voittaa kilpailun. Nyt jo kahdeksan vuotta kestänyt projekti siirtyy uudelle vuosikymmenelle ja arviot sen hinnasta kasvavat. Tällä hetkellä arviot noin 180 uuden koneen hinnasta pyörii noin 100 miljardissa dollarissa (noin 68 miljardissa eurossa).

Kyllä softakin maksaa, sillä Pentagon ilmoitti solmineensa 241 miljoonan dollarin (noin 162 miljoonaa euroa) sopimuksen Raytheonin kanssa koskien DDG-1000 Zumwalt -hävittäjän ohjelmistopalveluita. Summa ei muodosta kuitenkaan kuin alle 10 % aluksen, useiden asiantuntijoiden mukaan pahasti aliarvioidusta, noin 3,3 miljardin dollarin (noin 2,25 miljardia euroa) kustannuksista. Rautakin vielä maksaa...

Lisää Yhdysvaltain laivaston seuraavan sukupolven hävittäjästä: <http://www.raytheon.com/capabilities/products/zumwalt/index.html>